

ת"פ 15869/04/17 - דניאל מוחוני נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 15869-04-17 מדינת ישראל נ' מוחוני

לפני כבוד השופט רועי פרי המבקש:	דניאל מוחוני באמצעות הסנגוריה הציבורית ע"י עו"ד יוסי סקה
נגד	
המשיבה:	מדינת ישראל באמצעות תביעות תל אביב ע"י עו"ד מיטל סטי

החלטה

1. לפני בקשה לביטול כתב האישום מכוח טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, בנגזרת של אכיפה בררנית, לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: **חסד"פ**).
2. בקצירת האומר אציין כי כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
- למקרא כתב האישום עולה כי ביום 10.4.16 בשעה 16:00 לערך, נהג המתלונן במונית בדרך מנחם בגין בתל אביב והמבקש רכב על קטנוע. נטען כי המבקש עקף את המונית משמאל ושני כלי הרכב התנגשו קלות.
- בנסיבות אלה החלו חילופי דברים בין המבקש למתלונן אשר נותר לשבת בכיסא הנהג, או אז ניגש המבקש אל קדמת המונית ובעט בעוצמה בפנס הימני הקדמי ושברו.
3. ב"כ המבקש המלומד העלה בקשתו עלי כתב, בקשה מפורטת, דבר דבור על אופניו, תוך הפנייה לפסיקה, הוסיף טען והטעים גם במהלך הדיונים שהתקיימו בתיק.
- הסנגור טען לאכיפה בררנית, שכן תלונתו של המבקש אשר לאלימות שחוזה במהלך האירוע מהמתלונן, נסגרה בסופו של יום מטעמים של היעדר עניין לציבור ואילו אך כנגד המבקש הוגש כתב אישום אשר לאירוע המתואר.
- הסנגור טען כי התנהלות אי שוויונית זו מצד התביעה כלפי מרשו מעלה כי קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגנות.

בנוסף, מכוח דוקטרינת הביקורת המנהלית בעקבות בג"צ 9131/05 ניר עם כהן נ' מדינת ישראל, בית המשפט מוסמך בהליך זה לבקר את התנהלותה של התביעה עובר להגשת כתב האישום.

הסנגור טען והטעים כי לא יתכן מצב בו נפתחו תיקים הן כנגד המבקש והן כנגד המתלון וכנגד האחרון נסגר התיק, שעניינו אלימות בעילה של חוסר עניין לציבור. "אני לא מצליח לראות איך כנגד צד אחד יש עניין ציבורי וצד שני אין עניין".

הסנגור אף הפנה להחלטתו של כב' השו' דרויאן אשר ישב על המדוכה בתיק זה בעבר, החלטה מיום 16.10.18, וציין כי התביעה אינה יכולה לשמש "כמרכז לגביית קנסות" בעבור המתלון ובצורה מלאכותית לחלק את האירוע מושא כתב האישום.

4. ב"כ המשיבה המלומדת השיבה עלי כתב לטענות וטענה כי העובדה שהתביעה החליטה לגנוז את התיק כנגד המתלון בעילה של העדר עניין לציבור, אינה עולה כדי סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות. במקרה דנן, בגין האלימות שנחשדו בה המתלון והמבקש בראשית הדרך, לא הוגש כתב אישום כנגד אף אחד מהם, כך שטענת האכיפה הבררנית אינה מתקיימת בענייננו, לפיכך בסוגיית האלימות נהגה התביעה, לטענתה, באופן שוויוני כלפי שני המעורבים. אין מחלוקת עובדתית כי המבקש שבר את פנס רכבו של המתלון באמצעות בעיטה, פעולה בה הודה בחקירתו, משכך המדובר בעבירה נוספת על עבירת האלימות, אשר כאמור לא יוחסה לשני המעורבים. עוד הוסיפה ב"כ המשיבה כי לא ניתן היה לקבוע בוודאות את שהתרחש במקום באשר לאירוע האלימות, שהמבקש והמתלון היו שותפים לו, ומנגד נמצאה תשתית ראייתית מספקת לייחס למבקש עבירה של היזק לרכוש בזדון.

5. בעקבות החלטת כב' השו' דרויאן מיום 31.3.19, והשאלות שעלו שם, המשיכה והשיבה ב"כ המשיבה לטענות השונות בדיון שהתקיים בפני ביום 7.7.19. התביעה התנגדה לביטול כתב האישום וציינה כי עמדתה להמשיך בהליכים כנגד המבקש. יחד עם זאת המשיבה הציעה להגנה לבטל את כתב האישום בכפוף לתשלום פיצוי למתלון.

דיון והכרעה

6. למקרא הבקשה, תגובת המשיבה, תשובת ב"כ המבקש, לרבות טיעוני הצדדים במהלך הדיונים שהתקיימו בפני כב' השו' דרויאן ובפני ולאחר שנטלתי לידי את תיק החקירה, בהסכמת הצדדים, עיינתי בו וצפיתי בסרטון מצלמת הדרך של המונית, המתעד את האירוע מושא תיקנו, מצאתי, לא בלי התלבטות, **לדחות את בקשת ההגנה, ולהותיר את כתב האישום על כנו.**

7. בית המשפט יגלה אפס סובלנות לאלימות או גילויי אלימות כזו או אחרת בכביש - ראו בין היתר **ת.פ. 16042-12-15 מדינת ישראל נ' חכמון (26.5.19).**

חזון נפרץ הפך במקומותינו בחובו, ריב בין נהגים על שימוש בדרך או נסיעה בנתיב, הערה על אופן הנהיגה או מילה שאינה במקום, עקיפה כזו או אחרת או מחלוקת בדבר שימוש בחניה - מובילים, לעיתים, לגילויי אלימות, פתרון הסכסוך בדרכים אלימות ואף קטלניות.

8. נשאלת השאלה כיצד החלטה זו של התביעה יכולה לדור בנסיבות תיקנו עם עילת סגירה של חוסר עניין לציבור?
אלימות בכביש לעולם אינה יכולה לדור עם נסיבות של חוסר עניין לציבור.

ודוק, עילת הסגירה של חוסר עניין לציבור, הוחלפה בעילה מקיפה יותר, אליבא דסעיף 62 לחסד"פ: **נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין.**

דהיינו על התביעה היה לשקול את מלוא נסיבות האירוע, בכללותן.

9. כאמור עיינתי בתיק החקירה וצפיתי בסרטון מצלמת הדרך של המונית.

בתיק נחקרו הן המבקש והן המתלונן באזהרה בחשד לאלימות הדדית, מעבר לכך נחקר המבקש גם בחשד להיזק לפנס המונית.

אין מחלוקת כי הראיה המרכזית בתיק, הינה סרטון מצלמת הדרך.

בקצירת האומר אציין כי מצפיה בסרטון נראה המתלונן נוהג רכבו בדרך בגין בתל אביב. בשעה 16:02:53, נראה המתלונן כמי שמתכוון לעבור מהנתיב השני לישר (לכיוון דרום) לנתיב השלישי (הראשון לפניה לשמאל), נתיב בו רכב המתלונן אותה עת על קטנועו (ראו צילום מצלמה אחורית). נשמע רעש של מעבר/פגיעה בין שני כלי הרכב. או-אז עצר המבקש קטנועו בהמשך ומתחיל דין ודברים בין המבקש למתלונן. **או אז יורד המבקש מקטנועו ובוטט בקדמת המונית (16:03:02).** המתלונן יורד מהמונית לכיוון המבקש ומתחיל לדחוף/להאבק עמו (16:03:08), השניים נאבקים זה בזה, המבקש אף מנסה להכות את המתלונן בראשו והשניים נופלים על הכביש לפני המונית, כאשר נהגים בכביש שירדו מרכביהם מפרידים בין הניצים. המבקש נוסע מהמקום (16:04:06). בהמשך ממשיך המתלונן, כשהוא נסער מאוד, בנסיעתו, ומדווח על שהתרחש, פונה שמאלה לרחוב גבעת התחמושת (בואך הירידה לאיילון דרום), עוצר בצד הדרך לצד תיכון עמל 1 (16:05:06) ונשמע מזעיק עזרה, תוך שאומר: **"הוא פגע בי ופגע באוטו".**

עוד אציין כי המבקש מודה כי בעט בפנס המונית (הודעתו מיום 10.5.16, ש' 11, 61) והנזק לפנס תו עד בתמונות המז"פ אשר בתיק (מסמך ה).

10. טענה של הגנה מן הצדק הינה ממשפחת הטענות המקדמיות עלי סעיף 149 לחסד"פ, בעטיה רשאי בית המשפט להורות על ביטולו של כתב האישום, ככל שלא מצא לדחותה או להורות על תיקונו של כתב האישום כמצוות סעיף 150 לחוק. קבלת טענה של הגנה מן הצדק משמעה ביטולו של כתב האישום ולא זיכוי הנאשם.

הפסיקה כיום נוטה באופן מובהק, לקבל טענה זו או לדחותה, **רק לאחר שמיעת הראיות**, שכן המדובר בטענת הגנה - הטענה הוכחה, שעולה מוטל על כתפי ההגנה, ולו בהנחת תשתית ראיתית בסיסית. בענייננו הצדדים הסכימו שאקבל את תיק החקירה לעיון.

טענה של הגנה מן הצדק הינה טענה רחבת ידיים, לובשת ופושטת היא צורה, וכוללת בחובה מגוון של נגזרות משנה, ובענייננו נגזרת של אכיפה בררנית ואי שוויוניות ביחס לחשודים בנסיבות זהות או דומות.

ביחס למבקש והמתלונן, אליבא דהגנה יש לראותם כחשודים באותו אירוע ובאותו תיק, כאשר כנגד האחד התיק נסגר ואילו כנגד השני הוגש כתב אישום.

ודוק, הסגירה בוצעה בעילה של חוסר עניין לציבור, ולא מחוסר ראיות מספיקות, משמע התביעה - המדינה משקיפה על האירוע ככזה שאינו מגלה עניין לציבור בניהולו בבית משפט (אירוע האלימות) ואילו חלקו המקדים של האירוע - ההיזק לפנס המונית בזדון - הוא אשר מגלה עניין לציבור ובגינו הוגש כתב אישום כנגד המבקש.

עוד מציין הסנגור המלומד כי התביעה עצמה מוכנה לסגור התיק כנגד המבקש, בכפוף להפקדת פיצוי לטובת המתלונן, ומביע תמיהה כיצד זה התביעה שמה עצמה "כגובת פיצויים" או כמקדמת אינטרס כזה או אחר באשר להליכים אזרחיים.

כידוע, המבחן שאומץ בהלכת בורוביץ, ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ (31.3.05)**, לענין טענה של הגנה מן הצדק הינו מבחן מרוכך, המסתפק בכך שדבק בהתנהגות הרשות פגם, היוצר פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות.

11. כפי שציינתי, התלבטתי לא מעט אשר לתיק זה, ואף עיכבתי מתן החלטתי (ועל כך אני מתנצל בפני הצדדים) בתקופת הפגרה, על מנת להוסיף ולחשוב ולערוך חשיבה נוספת. צפיתי שוב ושוב בסרטון מצלמת הדרך.

אחרית דבר, הגעתי לכלל מסקנה כי אני יכול לקבל בתיק שלפני את בקשת ההגנה להורות על ביטולו של כתב האישום. בית המשפט יגלה, כפי שציינתי, אפס סובלנות, לגילויי אלימות בכבישי ארצנו, גם אם מדובר בהיזק לרכוש במזיד, כפועל יוצא מסכסוך בין נהגים על אופן השימוש בנתיב נסיעה.

אכן המדובר באירוע אחד, שנראה שהחל בעבירת תעבורה כזו או אחרת, הקשורה בנתיבי הנסיעה, יתכן אף בתאונת נזק בלבד בין שני כלי הרכב, דרך דין ודברים שהתקיים בין המעורבים, ירידת המבקש מקטנועו וגרימת נזק לפנס המונית באמצעות בעיטה חזקה וכלה בירידת המתלונן מרכבו, ואירוע האלימות בין השניים, **כאשר אכן המתלונן היה הראשון שהחל להאבק במבקש**. מתפתחת תגרה הדדית עד לנפילתם של המעורבים עלי כביש. בהמשך המבקש נוסע מהמקום. אציין כי לא התקיימה החלפת פרטים בין הנהגים - ראו תקנה 145 לתקנות התעבורה (ודי לחכימא ברמיזא).

האם מתקיים לפני המבחן המשולש שנקבע **בהלכת בורוביץ**, לפיו דבק בהתנהגות הרשות פגם, היוצר פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. התשובה על כך שלילית.

אין מתקנים טעות בטעות, וגם אם החליטה התביעה שלא להגיש כנגד שני המעורבים כתב אישום בגין מעשה האלימות ולו בעבירה של תגרה במקום ציבורי, וסברה שאירוע זה ייסגר בחוסר עניין לציבור, עדיין אין זה אומר שיש ברוח אותה החלטה לסגור את חלקו הראשון של האירוע. המהווה עבירה עצמאית בפני עצמו, שהחל את כל המסכת והוא אירוע ההיזק לפנס המונית, עת בעט המבקש בחוזקה בקדמת המונית וגרם לשבירת הפנס והכל בציר תנועה מרכזי במרכז תל אביב, לאור יום.

גם אם נפל פגם בהתנהלות התביעה, בסגירת התיק אשר לאירוע האלימות כלפי שני המעורבים, וגם אם נפל

פגם בעילת הסגירה, עדיין מבחינה משפטית צרופה ניתן, לדידי, לנתק את חלקו הראשון של האירוע- כחלק עצמאי, בו המבקש הוא שירד ראשון מקטנועו, ניגש לקדמת המונית וגרם לה נזק.

אכן נהג המונית היה צריך בשלב זה להזעיק את משטרת ישראל, לנתק מגע, ולא להתחיל בתגרה ההדדית. התביעה סגרה את חלקו של האירוע - החלק האלים - כנגד שני המעורבים - בעילה של חוסר עניין לציבור, והחליטה להגיש כנגד המבקש את כתב האישום אך באשר לחלקו הראשון של האירוע.

הפרדה זו, בין חלקי האירוע, גם אם מעוררת היא שאלות, אפשרית המה ובטח שאינה מהווה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגיונות שבין המעורבים.

אירוע האלימות נסגר כנגד שני המעורבים, **האירוע המקדים והעצמאי**, בו המבקש התחיל - הוגש.

אציין כי התנהלות המבקש בסיום האירוע ונסיעתו מהמקום, ללא מסירת פרטים, חיזקה בי המסקנה כי ניתן היה בהחלט להפריד בין חלקי האירוע.

ודוק, ער אני לכך כי המשטרה לא חקרה תיק זה במישור התעבורתי.

12. לא נעלמה מעיני ההחלטה אליה הפנה, בין היתר, ב"כ המבקש המלומד - **ת.פ.**

31236-03-11 מדינת ישראל נ' דוד בירן (14.2.13).

שם התקבלה טענה של אכיפה בררנית ובוטל כתב האישום ברקע של סכסוך שכנים כאשר תלונות הדדיות טופלו בצורה שונה. תלונת הנאשם נסגרה בעילה של חוסר עניין לציבור ותלונת המתלונן הבשילה לכדי הגשת כתב אישום כנגד הנאשם בגין עבירת איומים.

נקבע כי אכיפה בררנית וסלקטיבית אסורה המה ועומדת בסתירה לעקרונות הצדק.

נקבע עוד כי ניתן לדבר על אכיפה סלקטיבית ועל אפליה כאשר התביעה מבחינה, ללא הצדקה, ובהעדר שוני רלוונטי ומהותי, בין שני מקרים דומים. אכן נקבע שיש לעשות שימוש זהיר בדוקטרינה זו של הגנה מן הצדק (**ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל (1.2.10).**

על בית המשפט לנהוג באיפוק רב, ורק אם ימצא כי התביעה הונחתה ע"י שיקולים זרים, פעלה בחוסר תום לב או שההחלטה באשר מי להעמיד לדין, חרגה בנסיבות העניין ממתחם הסבירות - רק אז תתקבל טענה מסוג דא - ראו **ע"פ (מחוזי תל אביב)**

15757-04-11 מדינת ישראל נ' גרינוולד (18.6.12).

מצאתי לאבחן מקרה זה מהמקרה שלפנינו. שם נקבע כי התביעה לא סיפקה הנמקה מפורטת אשר לסיבת הגניזה של התיק אלא רק את השורה התחתונה, ומכאן בית המשפט שבדק את סבירות ההחלטה, מצא כי ההסבר שניתן אינו מניח

את הדעת, וקבע כי ההחלטה חרגה ממתחם הסבירות.

בענייננו התיק נסגר כנגד שני המעורבים, המבקש והמתלונן באשר לאירוע האלימות, אכן יש להביע תמיהה אשר לעילת הסגירה ועל עצם ההחלטה אך **החלטת הסגירה היא כלפי שני המעורבים בשוויון מוחלט.**

התביעה הסבירה מדוע החליטה להגיש את כתב האישום על חלקו הראשון והמקדים של האירוע, בגין עבירה עצמאית ונפרדת שביצע המבקש, ומכאן החלטה זו, לצד ההסבר, מצויה במתחם הסבירות ולא מצאתי להתערב בה.

13. סוף דבר, הבקשה לביטול כתב האישום מחמת טענה של הגנה מן הצדק נדחית בזאת.

יחד עם זאת, גם לו היתה מתקבלת הטענה, לאור הנסיבות המפורטות מעלה, בפני בית המשפט מונח מנעד של אפשרויות, כמתן סעד, אשר להגנה מן הצדק.

בקצה הקיצון ביטולו המוחלט של כתב האישום, באמצע תיקונו של כתב האישום ובתחילת המנעד דחיית הטענה.

ודוק, לטענה זו יש גם השפעה מבחינת סעדים אפשריים על שיקולים והיבטים ראייתיים וגם על מידת העונש והקלה בו לאורה של הטענה.

כיום לאחר תיקון 113 לחוק העונשין אף כימות הדברים כנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - אליבא דסעיף 40א(9) - התנהגות רשויות האכיפה.

ודוק, גם בראי הביקורת השיפוטית (בג"צ 9131/05 **ניר עם כהן נ' מדינת ישראל**) אם ימצא כי אכן נפל פגם בהתנהלות התביעה בתיק זה, הן באשר לסגירת אירוע האלימות כלפי שני המעורבים והן באשר לעילת הסגירה - העדר עניין לציבור, בהינתן שעסקין באלימות נהגים בכביש, דבר שלדידי בלתי נתפס - על בית המשפט להזהיר את עצמו, שאינו בא בנעלי התובע ואין הוא מהווה קטגור על או סגור על.

לא מצאתי, לאחר קבלת ההסברים מנציגת התביעה, בתגובה עלי כתב והאמור בדיונים שנערכו, כי ההחלטה נגועה בחוסר סבירות. יש להחלטה הגיון משלה.

לדידי, התביעה ידעה לאזן, בנסיבותיו המיוחדות של תיק זה, בהינתן סגירת חלקו של האירוע, בהעדר עניין לציבור, והגשת כתב האישום על חלקו המקדים, כי בכפוף להפקדת פיצוי ע"י המבקש לטובת המתלונן ייסגר התיק ויבוטל כתב האישום - ראו פרוטוקול מיום 9.1.19, ש' 10.

הדבר דומה להליך של "הסדר מותנה" עלי סעיף 67א לחסד"פ.

בדיון האחרון הבינוני כי סכום הפיצוי אינו מוסכם.

אשר על כן, מפציר אני בצדדים, ככל שהם חפצים בכך, להמשיך ולהידבר לנסות ולהגיע, לאור הנסיבות המיוחדות של תיק זה, לסכום פיצוי **סביר ומוסכם**, שבכפוף להפקדתו יבוטל כתב האישום ע"י התביעה, זאת

מבלי קשר להיבטים אזרחיים כאלה או אחרים.

הצדדים יודיעו לבית המשפט עד ליום 10.10.19 האם הצליחו לגבש הסכמה ביניהם, בסוגיית הפיצוי, ועמדתם באשר להמשך ההליכים.

ככל שלא תושג הסכמה נקבע לדיון המשך בפני ליום 23.10.19 בשעה 08:30.

הסנגור יוודא התייצבות מרשו כנדרש.

המזכירות תעביר החלטתי לצדדים ותקבע הדיון ביומן.

ניתנה היום, ו' אלול תשע"ט, 06 ספטמבר 2019, בהעדר
הצדדים.